

До колко безгрижно и лекомислено се отнасял той дори къмъ лица, отъ които прѣко е зависела съдбата му, показва фактътъ, че когато прѣзъ 1823 г. Пушкинъ е билъ пратенъ да изследва опустошенията на скакалицѣ въ южните степи на Новоросія, той се връща прѣдъ началството си съ следния стихотворенъ рапортъ:

Саранча летѣла, летѣла
И сѣла.
Сидѣла, сидѣла — все сѣла
И вновѣ улетѣла.

При всички свѣтовни неслоди, Пушкинъ дори до тридесетъ годишна възраст нерѣдко е изненаждалъ своите познати съ веселостта си, за която немалко цѣни бѣлѣжки има въ Записките на А. О. Смирнова. Въ обществото на цѣтъ отъ Петербургския висши свѣтъ, той не рѣдко тѣй веселъ и тѣй заразявалъ всички съ своя смѣхъ, че една вечеръ гостюлюбивата стопанка, у която той е билъ почти всѣкидневенъ драгъ гостъ, се обърнула къмъ него съ думите: „кога умирамъ, за по-голяма храбростъ, ще пратя да повикатъ Пушкина при мене“.

Но животътъ набира капка по капка ядъ въ душата на тоя некогазъ безгриженъ синъ на музите, и чувствата на огорчение и тъга тѣй изострятъ духовния му погледъ, че той прозира въ своите бѣдни дни — и пророчески въспѣва собственната си смъртъ (Евгеній Онѣгинъ, пѣсень VI).

Съ отпращането на Пушкина на югъ, въ Бесарабія и Одеса, — прѣзъ 1820 г. — зазвучава ясно първата тѣжовна струна въ неговата поезія. Въ стихотворението Къмъ Овидія, той тѣжи наедно съ римския изгнаникъ, съ когото и сравнява себе си — не по слава, а по зла съдба. „По своя вина изгнаникъ, недоволенъ и отъ свѣта и отъ себе си и отъ живота... азъ постихъ края, идего ти некога си прекарвалъ тѣжовните си дни“. — А какъ се е чувствувалъ Пушкинъ въ средата, идего вълните на живота го изхвърлили, това ни повѣрѣва неговиятъ Затворникъ, който ще си позволяжъ да процитирамъ изцѣло, въ хубавия прѣводъ на Алеко Константинова:

Въ тъмницата влажна стоѣхъ нажаленъ.
На воля отхранений мощенъ орелъ
Подъ моя прозорецъ тѣжовно се спрѣлъ.
И своята плячка рѣве настървенъ,